

Bomenverordening Haarlem 2018

De gemeenteraad van de gemeente Haarlem;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van [datum];
gelet op artikel 149 Gemeentewet
gelet op de Wet natuurbescherming

Overwegende dat het wenselijk is regels vast te stellen voor de bescherming van de bomen en houtopstanden.

besluit vast te stellen de volgende verordening: Bomenverordening Haarlem 2018

§ 1. Algemeen

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze afdeling wordt verstaan onder:

- a. boom: een houtachtig, opgaand gewas zowel levend als afgestorven met een diameter van de stam van minimaal 20 centimeter op 1,30 meter hoogte boven het maaiveld. In geval van meerstammigheid geldt de diameter van de dikste stam;
- b. houtopstand: één of meer bomen of boomvormers, of andere houtachtige gewassen, mogelijk onderdeel uitmakend van hakhout, of een houtwal, of een grotere (lint) begroeiing van heesters en struiken, of een beplanting van bosplantsoen, of een struweel of een heg, allen mogelijk onderdeel uitmakend van de hoofdbomenstructuur. Het voorgaande geldt uitsluitend indien voldaan is aan de onder sub a minimale genoemde diameter op 1,30 meter hoogte boven het maaiveld;
- c. monumentale boom: bijzondere beschermwaardige boom of houtopstand van 80 jaar of ouder met een levensverwachting van minimaal 10 jaar en die voldoet aan één van de volgende criteria: beeldbepalend, cultuurhistorische waarde, dendrologische waarde, natuurwaarde of zeldzaamheid, welke is opgenomen in de lijst van monumentale bomen zoals bedoeld in artikel 4 van deze verordening;
- d. gemeentelijke waardevolle bomen: bijzondere beschermwaardige boom of houtopstand van 50 jaar of ouder met een levensverwachting van minimaal 10 jaar en die voldoet aan één van de volgende criteria: beeldbepalend, cultuurhistorische waarde, dendrologische waarde, natuurwaarde of zeldzaamheid, welke is opgenomen in de lijst van monumentale bomen zoals bedoeld in artikel 4 van deze verordening;
- e. vellen: rooien, kappen, verplanten, het snoeien van meer dan 20 procent van de kroon of het wortelgestel, met inbegrip van kandelaberen, het verrichten van handelingen, zowel boven- als ondergrondse, die de dood, de ernstige beschadiging of de ernstige ontsiering van houtopstand ten gevolge kunnen hebben;
- f. boomwaarde: de monetaire waarde van een boom zoals getaxeerd volgens de meest recente richtlijnen van Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen;
- g. Bomen Effect Analyse (BEA): een standaard beoordeling van de gevolgen van voorgenomen bouw of aanleg voor houtopstand, op basis van landelijke richtlijnen van de Bomenstichting;
- h. bevoegd gezag: het bevoegd gezag als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
- i. herplantplan: een plan waarin staat op welke locatie en met welke boomsoort herplant gaat worden;

Artikel 2 Positieve fictieve beschikking

Paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) is van toepassing op alle aanvragen voor vergunning ingevolge deze verordening.

§ 2. Kapverbod

Artikel 3 Kapverbod houtopstand

1. Het is verboden zonder vergunning van het bevoegd gezag een houtopstand te vellen of te doen vellen.
2. Het in het eerste lid bedoelde verbod geldt eveneens voor:
 - a. houtopstand die is aangelegd op basis van een herplant- en instandhoudingsplicht op grond van de artikelen 9 en 10 van deze verordening;
 - b. houtopstand die is aangelegd op grond van een overeenkomst met een publiekrechtelijk bestuursorgaan.
3. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor houtopstand in privaat eigendom op percelen van minder dan 160 m².
4. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt verder niet voor:
 - a. houtopstand die moet worden geveld krachtens de Iepen ziekte of krachtens een aanschrijving van het bevoegd gezag;
 - b. het periodiek kappen van hakhout ter uitvoering van het reguliere onderhoud;
 - c. het periodiek knotten of kandelabereren als noodzakelijke beheermaatregel bij knotbomen, gekandelaberde bomen of leibomen ter uitvoering van het reguliere onderhoud;
 - d. houtopstand die aantoonbaar op bedrijfseconomische wijze worden geëxploiteerd.
5. Een vergunning voor het vellen van alle houtopstanden, met uitzondering van particuliere houtopstanden kan, indien alternatieven voor behoud uitputtend zijn onderzocht, slechts worden verleend indien:
 - a. een zwaarwegend algemeen maatschappelijk belang opweegt tegen duurzaam behoud van de houtopstand of;
 - b. naar boomdeskundige maatstaven instandhouding niet langer verantwoord is ter voorkoming van letsel of schade.
6. Een vergunning voor het vellen van een particuliere houtopstand kan slechts worden verleend indien de hinderlijke overlast opweegt tegen duurzaam behoud van de houtopstand, op grond van artikel 6 lid 2.
7. Het bevoegd gezag kan toestemming geven tot direct kappen, indien sprake is van grote gevaarzetting of vergelijkbaar spoedeisend belang.

Artikel 4 Monumentale bomen

1. Het bevoegd gezag heeft een lijst met monumentale bomen vastgesteld. Deze lijst bevat in ieder geval de bomen voorkomende in het landelijk Register van Monumentale Bomen van de Bomenstichting, aangevuld met gemeentelijke en particuliere monumentale en waardevolle bomen en monumentale bomen in bezit van rechtspersonen. Deze lijst wordt elke vijf jaar herzien.
2. De lijst bevat de volgende gegevens, inzake de te beschermen monumentale of waardevolle boom:
 - a. redengevende beschrijving;
 - b. soort boom;
 - c. standplaats;
 - d. eigendomsgegevens;
 - e. (geschatte) leeftijd boom.
3. De eigenaar van een houtopstand die vermeldt staat op de lijst van monumentale bomen is verplicht het bevoegd gezag onmiddellijk schriftelijk mededeling te doen van:

- a. het geheel of gedeeltelijk tenietgaan van de houtopstand, anders dan door velling op grond van een verleende vergunning;
- b. de dreiging dat de houtopstand geheel of gedeeltelijk teniet kan gaan.

§ 3 Omgevingsvergunning

Artikel 5 Aanvraag

De omgevingsvergunning voor het vellen van een houtopstand moet schriftelijk en gemotiveerd, onder bijvoeging van een situatieschets en foto, worden aangevraagd door of namens, dan wel met schriftelijke toestemming van degene die krachtens zakelijk recht of door degene die krachtens publiekrechtelijke bevoegdheid gerechtigd is over de houtopstand te beschikken, onder overlegging van een overzicht van de overige vergunningen, ontheffing of toestemmingen die nodig zijn voor de realisatie van een project. Indien de aanvraag de kap van meer dan twee houtopstanden betreft, dient bij de aanvraag een herplantplan en Bomen Effect Analyse te worden gevoegd.

Artikel 6 Criteria

1. Bevoegd gezag kan de omgevingsvergunning om te vellen weigeren dan wel onder voorschriften of beperkingen verlenen.
2. Vergunning voor het vellen van een houtopstand als bedoeld in artikel 3 lid 6, wordt onder verwijzing naar beleid, geweigerd indien de belangen van verlening niet opwegen tegen de belangen van duurzaam behoud van de houtopstand op basis van één of meer van de volgende waarden:
 - a. Natuur- en milieuwaarden;
 - b. Landschappelijke waarden;
 - c. Cultuurhistorische waarden;
 - d. Waarden van stads- en dorpschoon;
 - e. Waarden voor recreatie en leefbaarheid.

Artikel 7 Intrekking of wijziging

De vergunning kan worden ingetrokken of gewijzigd:

- a. indien onjuiste of onvolledige gegevens ter verkrijging van de vergunning zijn verstrekt;
- b. indien na het verlenen van de vergunning, op grond van verandering van inzichten of omstandigheden opgetreden na verlening, wijziging of intrekking noodzakelijk is vanwege het belang of de belangen ter bescherming waarvan de vergunning is vereist;
- c. indien aan de vergunning verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen;
- d. indien van de vergunning geen gebruik wordt gemaakt binnen een daarin gestelde termijn.

Artikel 8 Beperking geldigheidsduur

1. De omgevingsvergunning tot het vellen als bedoeld in deze verordening vervalt indien daarvan niet binnen maximaal anderhalf jaar na het onherroepelijk zijn van de vergunning gebruik is gemaakt, tenzij in de omgevingsvergunning een langere termijn is gesteld, die noodzakelijk is vanwege de voorzienbare langere uitvoeringstermijn van een project.
2. In het geval het een omgevingsvergunning voor het vellen van meer dan één houtopstand betreft, is de omgevingsvergunning voor alle houtopstanden slechts anderhalf jaar geldig, ook als in fasen geveld wordt of één of enkele houtopstanden al geveld zijn, behoudens de in het eerste gestelde bevoegdheid tot het voorschrijven van een langere termijn.

Artikel 9 Voorschriften

1. Tot de aan de omgevingsvergunning te verbinden voorschriften kan behoren het voorschrift dat binnen een bepaalde termijn en overeenkomstig de door bevoegd gezag te geven aanwijzingen, moet worden herplant.
2. In het voorschrift als bedoeld in het eerste lid kan worden bepaald binnen welke termijn na de herplant en op welke wijze niet aangeslagen herplant moet worden vervangen.
3. Indien niet ter plaatse of op een andere locatie kan worden herplant, kan tot de aan een omgevingsvergunning tot vellen te verbinden voorschriften behoren het voorschrift dat een geldelijke bijdrage gestort dient te worden in het gemeentelijk herplantfonds.
4. De verplichtingen en voorschriften van dit artikel kunnen gelden voor houtopstanden kleiner dan de in artikel 1 sub a genoemde minimummaat, mits het gaat om bomen die op de Monumentale Bomenlijst staan zoals gesteld in artikel 4 lid 1.
5. Tot aan de omgevingsvergunning te verbinden voorschriften kan het voorschrift behoren dat pas tot vellen van houtopstand op en bij bouw- en aanlegwerken of andere ruimtelijke herinrichting of reconstructie mag worden overgegaan indien andere vergunningen, ontheffingen, toestemmingen of ruimtelijke ordeningsprocedures onherroepelijk geworden zijn en de feitelijke en financiële voortgang van de werken voldoende gewaarborgd is.

§ 4 Herplant- en instandhoudingsplicht, schadevergoeding en afstand erfgrenslijn

Artikel 10 Herplant- en instandhoudingsplicht

1. Indien houtopstand waarop het verbod tot vellen van toepassing is, zonder vergunning van het bevoegd gezag is geveld, dan wel op andere wijze teniet is gegaan, kan het bevoegd gezag aan de zakelijk gerechtigde tot de grond waarop zich de houtopstand bevond dan wel aan degene die uit andere hoofde tot het treffen van voorzieningen bevoegd is, de verplichting opleggen te herplanten overeenkomstig de door hen te geven aanwijzingen binnen een door hen te stellen termijn.
2. Indien niet ter plaatse of op een andere locatie kan worden herplant wordt een financiële bijdrage gestort in het gemeentelijk herplantfonds.
3. De verplichtingen en voorschriften van dit artikel kunnen gelden voor houtopstanden kleiner dan de in artikel 1 sub a van deze verordening genoemde minimummaat, mits het gaat om bomen die op de Monumentale Bomenlijst staan zoals gesteld in artikel 4 lid 1.
4. Wordt een verplichting als bedoeld in het eerste lid opgelegd, dan kan daarbij tevens worden bepaald binnen welke termijn na herplant en op welke wijze niet aangeslagen herplant moet worden vervangen.
5. Indien houtopstand waarop het verbod tot vellen van toepassing is in het voortbestaan ernstig worden bedreigd, kan het bevoegd gezag aan de zakelijk gerechtigde tot de grond waarop zich de houtopstand bevindt dan wel aan degene die uit andere hoofde tot het treffen van voorzieningen bevoegd is, de verplichting opleggen om:
 - a. overeenkomstig de door hen te geven aanwijzingen binnen een door hen te stellen termijn voorzieningen te treffen, waardoor die bedreiging wordt weggenomen of;
 - b. een Bomen Effect Analyse op te stellen en aan te bieden aan het bevoegd gezag.

Artikel 11 Afstand van de erfgrenslijn

De afstand als bedoeld in artikel 5:42 Burgerlijk Wetboek is vastgesteld op 0,5 meter voor bomen en op nihil voor heesters en heggen.

§ 5 Boomziekten en bescherming houtopstand

Artikel 12 Bestrijding van boomziekten

1. Indien zich op een terrein één of meer bomen bevinden die naar het oordeel van het bevoegd gezag gevaar opleveren van verspreiding van een boomziekte of voor vermeerdering van de ziekteverspreiders zoals insecten, is de rechthebbende, indien hij daartoe door het bevoegd gezag is aangeschreven, verplicht binnen de bij aanschrijving vast te stellen termijn:
 - a. de houtopstand te vellen;
 - b. volgens de in de aanschrijving gestelde voorschriften de gevelde houtopstand direct zodanig te behandelen en af te voeren dat verspreiding van de boomziekte wordt voorkomen.
2. Het is verboden zonder vergunning van het bevoegd gezag gevelde bomen of delen daarvan voorhanden of in voorraad te hebben of te vervoeren, indien het een boomsoort betreft die de desbetreffende boomziekte kan verspreiden.
3. Het niet voldoen aan de in het eerste lid bedoelde aanschrijving biedt een basis voor de toepassing van bestuursdwang, waarbij de noodzakelijke werkzaamheden, voor risico en voor rekening van aangeschrevene, door of namens de gemeente kunnen worden verricht.

Artikel 13 Bescherming gemeentelijke houtopstand

1. Het is verboden om gemeentelijke houtopstanden:
 - a. te beschadigen, te bekladden of te beplakken of;
 - b. daaraan snoeiwerk te verrichten, behoudens door de gemeente opgedragen boomverzorgende taken.
2. Het is verboden zonder vergunning van het bevoegd gezag één of meer voorwerpen in of aan een in lid 1 bedoelde houtopstand aan te brengen of anderszins te bevestigen.

§ 6 Handhaving en toezicht

Artikel 14 Strafbepaling

1. Degene aan wie een voorschrift als bedoeld in artikel 12, eerste lid is gegeven, alsmede diens rechtsopvolger, is gehouden dienovereenkomstig te handelen.
2. Hij die handelt in strijd met het bij of krachtens artikel 12, tweede lid, artikel 13, eerste en tweede lid bepaalde wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste twee maanden of geldboete van de tweede categorie. Tevens kan een rechtelijke beoordeling op grond van dit artikel openbaar gemaakt worden. Bij de strafmaatbepaling kan rekening worden gehouden met de boomwaarde.

Artikel 15 Toezichthouders

Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast de bij besluit van het bevoegd gezag aangewezen personen.

§ 7 Slotbepalingen

Artikel 16 Overgangsbepaling

De Bomenverordening Haarlem (2011/442326) blijft van toepassing voor de afhandeling van kapvergunningaanvragen die zijn ingediend voor inwerkingtreding van de Bomenverordening Haarlem 2018.

Artikel 17 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking op de achtste dag na de dag waarop zij is afgekondigd.

2. Met de inwerkingtreding van deze verordening wordt de Bomenverordening Haarlem (2011/442326) ingetrokken.

Artikel 18 Slotbepaling

Deze verordening kan worden aangehaald als: Bomenverordening Haarlem 2018

Artikelsgewijs

§ 1. Algemeen

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

a. boom

Afbakening van het begrip boom is van belang in verband met het aangeven van de ondergrens van de bescherming.

Er wordt voor het kapverbod geen onderscheid gemaakt tussen levende en afgestorven houtopstand. Hiermee kan voorkomen worden dat een kwaadwillende boomeigenaar er voor zorgt dat een gezonde boom dood gaat of 'bij vergissing' een gezonde boom kapt. Het kan tevens wenselijk zijn om dode bomen te bewaren vanwege hun ecologisch waardevolle functies of omdat er wettelijk beschermde diersoorten in nestelen.

b. houtopstand

Het kernbegrip van deze verordening, waar het kapverbod en de vergunningsplicht op van toepassing zijn. Door dit begrip consequent centraal te stellen wordt duidelijk dat de bescherming betrekking heeft op meer dan bomen alleen.

Boomvormer: een boomvormer is een houtig, opgaand gewas met ontwikkeling van één of meer hoofdtakken. Een boomvormer kan uitgroeien tot een boom, een meerstammige boom of een boomachtige struik. In het alledaagse spraakgebruik heeft een boom één of slechts enkele stammen. In de natuur bestaat er echter een geleidelijke overgang: heester - struik - struikachtige boom - (meerstammige) boom.

Hakhout: één of meer bomen of boomvormers, die na te zijn geveld, opnieuw op de stronk uitlopen.

Houtwal: lijnvormige bosaanplant hoofdzakelijk bestaande uit heesters, struiken en boomvormers.

(Lint) begroeiing: vanwege de grote ecologische waarde van dergelijke begroeiingen (bijv. een meidoorn- of mispelhaag) is bescherming hiervan een noodzaak. Er staat 'begroeiing' in plaats van beplanting om ook spontaan opgekomen groen bescherming te bieden.

Bosplantsoen: aanplant van jong bos, bestaande uit hoofdzakelijk heesters, struiken en boomvormers.

Struweel: een begroeiing van hoofdzakelijk soorten heesters en struiken.

Heg: een lintvormige aanplant van heesters of struiken, al dan niet in een vorm gesnoeid, met een minimale lengte van 3 meter.

Hoofdbomenstructuur: een houtopstand kan onderdeel uitmaken van de hoofdbomenstructuur, zoals gesteld in het Bomenbeleidsplan.

c. monumentale boom

Dit zijn bomen die de gemeente als zeer waardevol beschouwt. Deze bomen zijn opgenomen in de Monumentale Bomenlijst.

d. gemeentelijke waardevolle bomen

Dit zijn bomen die de gemeente als toekomstig zeer waardevol beschouwt. Deze bomen zijn opgenomen in de Monumentale Bomenlijst.

e. vellen

Elke wijze van het te gronde richten van een houtopstand ongeacht of dit gedeeltelijk is, bijvoorbeeld bij kappen, of volledig, zoals bij rooien (inclusief stobbe verwijderen). Ook ingrepen die een ingrijpende wijziging betekenen, zoals kandelabereren of het snoeien van meer dan 20 procent van het kroonvolume, vallen onder vellen. Dit om het ernstig beschadigen of ontsieren van een boomkroon

tegen te kunnen gaan. Het in stand houden door periodieke snoei van de door kandelaberen of knotten ontstane kroonvorm is niet vergunningsplichtig. De eerste keer kandelaberen of knotten is wel vergunningsplichtig. Het verwijderen van hoofdwortels, waarvan kan worden aangenomen dat daardoor de houtopstand ernstige schade oploopt, valt eveneens onder het begrip vellen. Tevens worden deze handelingen onder het begrip vellen gebracht indien toegepast op dode houtopstand. Door de verordening ook van toepassing te laten zijn op het ernstig beschadigen of ontsieren van samengestelde verschijningsvormen, worden grootschalige ingrepen in houtopstand eveneens vergunningsplichtig.

f. boomwaarde

De richtlijnen van de Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen en houtige gewassen (NVTB, Postbus 683, 7300 AK Apeldoorn, tel. 055-5999449) voor de monetaire boomwaarde worden jaarlijks vastgesteld aan de hand van de prijsindexcijfers van het CBS, marktprijsgemiddelden en andere kengetallen. De richtlijnen gelden als de meest deskundige methodiek voor de wijze van vaststellen van de geldwaarde van bomen en worden in de rechtspraak erkend. Het spreekt overigens voor zich dat bomen ook vele andere waarden dan monetaire waarde kunnen vertegenwoordigen.

g. Bomen Effect Analyse

Waardevolle houtopstanden worden regelmatig (ernstig) beschadigd of vernietigd door bouw en aanleg van huizen, wegen, rioleringen of kabels en leidingen. Vaak gebeurt dit ongewenst en onbedoeld, omdat er te laat is gekeken naar de gevolgen voor de houtopstanden, waardoor ze niet ingepast of (onherstelbaar) beschadigd raken. De Bomen Effect Analyse (BEA) is de landelijke richtlijn van de Bomenstichting voor een nauwgezette en onafhankelijke beoordeling, voorafgaand aan de voorgenomen bouw of aanleg. Deze standaardisering waarborgt de boomtechnische kwaliteit en garandeert een goede beoordeling van alle effecten en mogelijke alternatieven. Een BEA dient uitgevoerd te worden door een deskundig boomverzorger of boomtechnisch adviseur. De resultaten van deze beoordeling kunnen vervolgens worden meegenomen in de besluitvorming rond bouw of aanleg.

h. bevoegd gezag

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht geeft de term “bevoegd gezag” weer. Nu de aanvraag tot vergunning tot het vellen van houtopstanden een aanvraag tot een omgevingsvergunning is, dient de term “bevoegd gezag” gehanteerd te worden i.p.v. Burgemeester en wethouder. De Wabo schrijft voor dat de omgevingsvergunning wordt verleend door één bevoegd gezag en dat één procedure wordt doorlopen met één procedure van rechtsbescherming mogelijkterwils in twee instanties. Niet altijd is het bevoegd gezag, om te oordelen over een omgevingsvergunningaanvraag, het college van Burgemeester en wethouders. Het kan voorkomen dat het College van gedeputeerde staten het bevoegd gezag is of de minister. De verantwoordelijkheid voor het besluit en de handhaving op grond van de verordening ligt bij hetzelfde bevoegd gezag. Ook wijziging of intrekking van de omgevingsvergunning ligt dan bij datzelfde bevoegd gezag.

§ 2. Kapverbod

Artikel 3 Kapverbod houtopstand

Lid 3

Voor in privaat eigendom zijnde houtopstand is gekozen voor een beperkt kapverbod. Houtopstanden in privaat eigendom met een doorsnede van minder dan 20 cm op 1,30 meter boven het maaiveld en alle houtopstanden (uitgezonderd aangewezen monumentale bomen) op private percelen met een totaaloppervlakte van minder dan 160 m² zijn kapvergunningvrij. Met totaaloppervlakte is bedoeld het totale grondoppervlak inclusief bebouwing. Op deze wijze zijn kleine tuinen uitgezonderd van het kapverbod en wordt de aanwezige houtopstand aan de eigen

verantwoordelijkheid van de private eigenaar overgelaten. Bij een perceel van maximaal 160 m² is het tuinoppervlak relatief klein en over het algemeen staan hier houtopstanden waarvoor een kapverbod overbodig is. Grotere tuinen kunnen meer of forsere houtopstanden bergen en deze kunnen een substantiële bijdrage leveren aan het groene karakter van de wijk of het gebied. Dergelijke private houtopstanden worden daardoor van algemeen belang geacht en vallen wel onder het kapverbod.

Lid 5

Voor alle houtopstanden geldt een kapverbod behoudens vergunning. Op grond van artikel 3 lid 5 kan een vergunning voor het vellen van een gemeentelijke, gemeentelijke waardevolle, gemeentelijke en landelijke monumentale en particuliere monumentale bomen, indien alternatieven voor behoud uitputtend zijn onderzocht, slechts worden verleend indien:

- a. een zwaarwegend algemeen maatschappelijk belang opweegt tegen duurzaam behoud van de houtopstand of;
- b. naar boomdeskundige maatstaven instandhouding niet langer verantwoord is ter voorkoming van letsel of schade.

Artikel 3 lid 5 is tevens van toepassing op houtopstanden die in eigendom zijn van projectontwikkelaars en rechtspersonen.

In de regel dient er sprake te zijn van een algemeen belang en dus niet van een particulier belang of het belang van enkelingen. Dwingende redenen van groot openbaar belang kunnen bijvoorbeeld zijn: verbetering van de werkgelegenheid (bijvoorbeeld aanleg van bedrijventerrein), voorzien in woningbehoefte, verbetering van de infrastructuur uit oogpunt van verkeersveiligheid of betere bereikbaarheid, natuurontwikkeling of natuursanering (bij het bereiken van wezenlijke gunstige effecten voor het milieu) of volksgezondheid. Een financiële reden als een goedkopere oplossing is geen dwingende reden. Vervolgens moeten voorafgaand aan een eventuele kapvergunning de alternatieven voor (her)inrichting of aanpassing van de plannen voldoende onderzocht zijn en als onmogelijk of zeer onwenselijk zijn aangemerkt. Een in een wijk gedragen initiatief voor bijvoorbeeld het verbeteren van de kwaliteit van het groen of het verminderen van de overlast, kan ook een algemeen maatschappelijk belang zijn. Uit een enquête in de desbetreffende straat moet blijken dat minimaal 70 procent van de respondenten voor het kappen van de houtopstanden is. Er dient een respons te zijn van minimaal 50 procent van de bewoners.

Overlast van de houtopstand of houtopstanden zou tevens een reden kunnen zijn voor het verlenen van een omgevingsvergunning. Slechts in een beperkt aantal gevallen zal deze overlast zodanig zijn dat dit reden is voor het verlenen van een vergunning voor het kappen van een beschermde houtopstand:

- indien schade aan bouwwerken ontstaat die redelijkerwijs niet te voorkomen is door andere oplossingen dan rooien van de houtopstand of
- er sprake is van ernstige, meervoudige overlast die niet anders te bestrijden is dan door rooien van de houtopstand of houtopstanden. Voorbeelden zijn: beschadiging eigendom door boomwortels, ernstige schaduw (met onderzoek bewezen) en luis. Onder overlast wordt niet verstaan: allergieën, bladval, vruchten, bloei, vogelpoep, dood hout, stuifmeel.

Hierbij moet tevens gelden dat geen andere bevredigende oplossing mogelijk is.

Een onafhankelijke commissie zal mede adviseren op kapaanvragen op basis van dit lid.

Indien het behoud van de houtopstand naar boomdeskundige maatstaven niet langer mogelijk en verantwoord is kan mogelijk vergunning verleend worden. Om te beoordelen of instandhouding niet langer verantwoord is dan wel dat verplaatsing van een houtopstand mag plaatsvinden, dient de aanvrager van de ontheffing een advies te overleggen van een boomtechnisch deskundige. Een houtopstand welke op grond van een VTA-keuring als 'risicoboorn' is aangemerkt en waar het risico niet kan worden weggenomen door bijvoorbeeld het snoeien van de houtopstand, kan onder dit begrip vallen.

Lid 6

Op grond van artikel 3 lid 6 wordt een vergunning voor het kappen van een particuliere houtopstand verleend, indien de hinderlijke overlast zwaarder weegt dan het belang van het duurzaam behoud van de houtopstand.

Het begrip hinderlijk heeft meerdere betekenissen. In ieder geval wordt onder hinderlijk verstaan: belemmerend, lastig, storend, ergernis verwekkend en irritant. Of een bepaalde eigenschap van een houtopstand hinderlijk is, is subjectief. Ook is niet elke vorm en mate van hinder onrechtmatig. Wat door de één als een ondraaglijke overlast wordt ervaren is voor de ander een redelijke vorm van hinder die geduld moet worden. Normale bladval, vallende eikels, of berkenpluizen en enige mate van schaduwwerking zal niet zomaar als onrechtmatig worden beschouwd. Deze overlast zal in beginsel geaccepteerd moeten worden. De Hoge Raad heeft aangegeven dat voor de bepaling van de onrechtmatigheid moet worden gekeken naar de aard, de duur en de ernst van de overlast in verband met de plaatselijke omstandigheden.

De gemeente zal de vermeende hinder afwegen tegen het belang van het voortbestaan van de houtopstand. Er zijn evenwel situaties dat de overlast van een houtopstand niet door één aspect wordt veroorzaakt maar door meerdere. Waar een enkele vorm van overlast geen argument is om een houtopstand of houtopstanden te kappen, kan een cumulatie van vormen van overlast wel zodanig zijn dat er sprake is van onrechtmatige hinder en dus de grenzen van hetgeen maatschappelijk nog betamelijk is worden overschreden. Dergelijke situaties kunnen niet in algemeen beleid worden weergegeven. Deze dienen – net als bij de vormen van overlast op zichzelf bekeken – afzonderlijk te worden beoordeeld op basis van redelijkheid en billijkheid. In de afweging wordt tevens betrokken het particuliere belang tegenover het algemeen belang. Een combinatie van vormen van overlast is een argument om houtopstanden te kappen indien er sprake is van situaties welke kunnen worden aangemerkt als onrechtmatig.

Slechts in een beperkt aantal gevallen zal deze overlast zodanig zijn dat dit reden is voor het verlenen van een vergunning voor het kappen van een beschermde houtopstand:

- indien schade aan bouwwerken ontstaat die redelijkerwijs niet te voorkomen is door andere oplossingen dan rooien van de houtopstand of
- er sprake is van ernstige, meervoudige overlast die niet anders te bestrijden is dan door rooien van de houtopstand of houtopstanden. Voorbeelden zijn: beschadiging eigendom door boomwortels, ernstige schaduw (met onderzoek bewezen) en luis. Onder overlast wordt niet verstaan: allergieën, bladval, vruchten, bloei, vogelpoep, dood hout, stuifmeel.

Hierbij moet tevens gelden dat geen andere bevredigende oplossing mogelijk is. Een vergunning voor meer dan 30 procent snoeien wordt in sommige gevallen wel gegeven.

Een onafhankelijke commissie zal mede adviseren op kapaanvragen op basis van dit lid.

Artikel 4 Lijst van monumentale bomen

Lid 1

De lijst met monumentale bomen bevat bijzondere beschermwaardige bomen. De lijst kan houtopstand bevatten met een kleinere diameter dan in artikel 1 sub a genoemd. Op deze wijze kan (landschappelijk) waardevolle houtopstand, zoals beeldbepalende Rhododendrons, magnolia's of klimplanten of een nieuw aangeplante herdenkingsboom met een kleinere diktemaat toch bescherming genieten.

Duurzaam behoud van houtopstand op de lijst van monumentale bomen heeft een hoge prioriteit.

Lid 2

De lijst bevat de volgende gegevens, inzake de te beschermen monumentale of waardevolle boom:

- a. redengevende beschrijving: bijvoorbeeld een gedenkboom, of monumentale boom.
- b. soort boom: bijvoorbeeld een Quercus.
- c. standplaats: locatie van de boom.
- d. eigendomsgegevens: particulier of gemeentelijk.

- e. (geschatte) leeftijd boom.

§3 Omgevingsvergunning

Artikel 5 Aanvraag

De indieningsvereisten voor een omgevingsvergunning zijn in de Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor) verplicht voorgeschreven. Buiten deze verplichte indieningsvereisten zijn in artikel 5 van deze verordening aanvullende indieningsvereisten gesteld. De indieningsvereisten tezamen maken dat alle informatie aanwezig is om een goede inschatting te maken ten aanzien van de omgevingsvergunningverlening.

Algemene indieningsvereisten staat in artikel 1.3 Mor:

1. In de aanvraag vermeldt de aanvrager:
 - a. de naam, het adres en de woonplaats van de aanvrager, alsmede het elektronisch adres van de aanvrager, indien de aanvraag met een elektronisch formulier wordt ingediend;
 - b. het adres, de kadastrale aanduiding dan wel de ligging van het project;
 - c. een omschrijving van de aard en omvang van het project;
 - d. indien de aanvraag wordt ingediend door een gemachtigde: zijn naam, adres en woonplaats, alsmede het elektronisch adres van de gemachtigde, indien de aanvraag met een elektronisch formulier wordt ingediend;
 - e. indien het project wordt uitgevoerd door een ander dan de aanvrager: zijn naam, adres en woonplaats.
2. De aanvrager voorziet de aanvraag van een aanduiding van de locatie van de aangevraagde activiteit of activiteiten. Deze aanduiding geschiedt met behulp van een situatietekening, kaart, foto's of andere geschikte middelen.
3. De aanvrager doet bij de aanvraag een opgave van de kosten van de te verrichten werkzaamheden.

De omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden is in artikel 2.2. eerste lid onder g. van de Wabo aangewezen. Tezamen met een mogelijke vergunning, ontheffing op vrijstelling op grond van de Wet natuurbescherming -die kan aanhaken bij de omgevingsvergunning- wordt één omgevingsvergunning verleend.

Specifieke indieningsvereisten staan in Hoofdstuk 7 Mor vermeldt. Deze bijzondere indieningsvereisten zijn van belang bij een aanvraag omgevingsvergunning tot het vellen van een houtopstand.

Artikel 7.5 Mor luidt als volgt:

1. In of bij de aanvraag om een vergunning voor een activiteit als bedoeld in [artikel 2.2, eerste lid, onder g, van de wet](#), identificeert de aanvrager op de aanduiding, bedoeld in [artikel 1.3, tweede lid](#), iedere houtopstand waarop de aanvraag betrekking heeft met een nummer.
2. In of bij de aanvraag, bedoeld in het eerste lid, vermeldt de aanvrager per genummerde houtopstand:
 - a. de soort houtopstand;
 - b. de locatie van de houtopstand op het voor-, zij- dan wel achtererf;
 - c. de diameter in centimeters, gemeten op 1,30 meter vanaf het maaiveld;
 - d. de mogelijkheid tot herbeplanten, alsmede het eventuele voornemen om op een daarbij te vermelden locatie tot herbeplanten van een daarbij te vermelden aan soorten over te gaan.

Aanvrager kunnen slechts zijn: eigenaren van of zakelijk gerechtigden tot een houtopstand. Zakelijk gerechtigden zijn in beginsel degenen die een notariële akte kunnen overleggen inzake een recht van erfpacht, pacht, opstal, erfdienstbaarheid, vruchtgebruik of pootrecht betreffende de houtopstand. Huurders hebben een persoonlijk en geen zakelijk recht. Zij moeten dus de schriftelijke toestemming voor een kapaanvraag van de verhuurder, die eigenaar van de houtopstand is, overleggen. De eigenaar van een houtopstand kan bij (huur)overeenkomst of bij machtiging zijn huurders het recht

tot een omgevingsvergunningaanvraag verlenen. Na ontbinding van de huurovereenkomst is de zaak gebonden omgevingsvergunning nog van toepassing op het project. Voorschriften van de omgevingsvergunning dienen dan door de eigenaar van het perceel nagekomen te worden.

Artikel 6 Criteria

Lid 2

Dit lid bevat de criteria, op grond waarvan een vergunning als bedoeld in artikel 3 lid 6 tot het vellen van een houtopstand in een particuliere tuin, geweigerd wordt. Stilzwijgend wordt ervan uitgegaan dat (te) zieke of gevaarlijke bomen altijd voor vergunning in aanmerking zullen komen. Ervaring leert dat de algemene termen waarin hier genoemde weigeringsgronden gesteld zijn nadere uitwerking behoeven van criteria voor boombelang en verwijderingsbelang. Deze criteria kunnen in een afwegingsmodel worden geplaatst dat als instrument bij de beoordeling van de aanvraag wordt gehanteerd. De beslissing op de aanvraag moet waar mogelijk verwijzen naar beleidsbesluiten.

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht (artikel 3:46 – 3:50 en 4:82 – 4:84) dient de motivering van het besluit van Burgemeester en wethouders te verwijzen naar gemeentelijk beleid zoals bestemmings-, groen-, bomen-, of landschapsplannen en bijhorende (beschermings)categorieën en beleidskaarten.

De waarden zoals gesteld in artikel 6 lid 2 zullen in het bomenbeleidsplan nader worden uitgewerkt.

Artikel 7 Intrekking of wijziging

In dit artikel zijn de gronden aangegeven voor intrekking of wijziging van de vergunning die gelden voor een vergunning van deze verordening (artikel 2.31 lid 2 Wabo). De intrekking van de omgevingsvergunning voor het vellen van een houtopstand –indien sprake van een sanctie- is geregeld in hoofdstuk 5 van de Wabo. Het gezag dat bevoegd is een omgevingsvergunning te verlenen kan deze geheel of gedeeltelijk intrekken indien:

- a. de omgevingsvergunning is verleend op grond van onjuiste of onvolledige opgave;
- b. niet overeenkomstig de omgevingsvergunning is of wordt gehandeld;
- c. de aan de omgevingsvergunning verbonden voorschriften of beperkingen niet zijn of worden nageleefd;
- d. de houder van de omgevingsvergunning de voor hem geldende regels niet naleeft (artikel 5.19 lid 1 Wabo).

Tevens is het mogelijk op grond van artikel 2.33, eerste lid onder e Wabo de vergunning die van rechtswege is verleend in te trekken indien deze betrekking heeft op een activiteit die ontoelaatbare ernstige nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving heeft of dreigt te hebben en het opleggen van voorschriften daar geen oplossing biedt (art. 2.31, eerste lid, aanhef en onder c Wabo).

Bij wijziging of intrekking van de omgevingsvergunning dient wederom de reguliere of indien voorgeschreven de uitgebreide procedure te worden gevolgd.

Artikel 8 Beperking geldigheidsduur

Dit artikel blijkt nodig te zijn om misbruik van (zeer) oude omgevingsvergunningen tegen te gaan.

Artikel 9 Bijzondere voorschriften

Lid 1

Voor houtopstanden die gekapt worden en deel uitmaken van de hoofdbomenstructuur, geldt altijd een herplantplicht.

Lid 2

De voorschriften moeten concreet en precies worden uitgewerkt, bijvoorbeeld naar locatie, boomsoort of grootte. Uit de rechtspraak naar aanleiding van de herplantplicht blijkt dat beleidsmatige uitwerking van aard en omvang van de herplantplicht noodzakelijk is. De

omgevingsvergunning heeft een zaaksgebonden karakter (art. 2.25 Wabo). Om die reden is de vergunninghouder niet degene aan wie de vergunning is verleend, maar degene die verantwoordelijk is voor uitvoering. De naleving van de voorschriften m.b.t. herplant, valt daarom tevens onder zijn verantwoording. Wanneer de vergunning gelding krijgt voor een ander dan de aanvrager of houder van de vergunning moet tenminste een maand tevoren dit aan het bevoegd gezag worden mee gedeeld (zie hiervoor het Besluit omgevingsrecht, art. 4.8 (Bor)). Dit onder vermelding van:

- a. zijn naam en adres;
- b. de omgevingsvergunning of omgevingsvergunningen krachtens welke de activiteiten worden verricht;
- c. de naam, het adres en het telefoonnummer van degene voor wie de omgevingsvergunning zal gaan gelden;
- d. een contactpersoon van degenen voor wie de omgevingsvergunning zal gaan gelden;
- e. het beoogde tijdstip dat de omgevingsvergunning zal gaan gelden voor de onder c. bedoelde persoon.

§ 4 Herplant- en instandhoudingsplicht, schadevergoeding en afstand erfgrenslijn

Artikel 10 Herplant- en instandhoudingsplicht

Herplantvoorschriften zijn concreet en eenduidig en mogen zeer gedetailleerd soort, locatie, plantmaat en plantwijze voorschrijven mist dit in het gangbare beleid past. De wijze waarop de herplant- en instandhoudingsplicht wordt uitgevoerd, gebeurt op beleidsmatige wijze, voorgeschreven in het bomenbeleidsplan. De uitwerking kan deel uitmaken van een breder opgezet handhavingsbeleid. Factoren die daarbij een rol spelen, zijn de ernst van de overtreding, de mate van (on)verantwoordelijkheid die aan de overtreder kan worden toegekend en de feitelijke mogelijkheden tot uitvoering van een herplant.

Het bevoegd gezag bepaalt de hoogte van de financiële bijdrage. Herplant zal zo nabij mogelijk worden uitgevoerd.

Artikel 5:18 Wabo biedt de mogelijkheid –indien sprake is van een herstel- of instandhoudings sanctie van het vewerbod, onder oplegging van last onder bestuursdwang of onder oplegging dwangsom- bij het besluit tot herplantverplichting tevens te bepalen dat de uitvoering van het besluit tevens geldt voor de rechtsopvolger.

Artikel 11 Afstand van de erfgrenslijn

De leden één en twee van artikel 5:42 van het Burgerlijk Wetboek geven het bekende verwijderingsrecht voor bomen binnen twee meter en heesters en hagen binnen een halve meter van de erfgrenslijn. Maar in artikel 5:42 lid 2 is in afwijking van het oude BW toegevoegd: ‘tenzij ingevolge een verordening of een plaatselijke gewoonte een kleinere afstand is toegelaten’. Daarom is in deze verordening dit artikel toegevoegd dat erfgrensafstand aanzienlijk verkleind. Met ‘nihil’ voor heggen en heesters is bedoeld deze natuurlijke wijze van erfbegrenzing te beschermen en tot de normale standaard te maken. Vele bomen en heesters zullen door deze afstand-verkleining beter beschermd, misschien wel gespaard worden. De juridische grondslag tot het ontstaan van burenruzies is hiermee enigszins verminderd. Het verwijderingsrecht kan verjaren.

§ 5 Boomziekten en bescherming houtopstand

Artikel 12 Bestrijding van boomziekten

Dit artikel is bedoeld om besmettelijke boomziekten zoals de iepziekte adequaat te kunnen bestrijden. Belangrijk is dat verspreiding van potentieel broedhout en de besmetting wordt voorkomen. In het derde lid is een bijzondere bestuursdwang bevoegdheid in aanvulling op de

algemene gemeentelijke bestuursdwang bevoegdheid opgenomen, vanwege de ernst van de zaak en noodzaak snel te kunnen handelen.

Artikel 13 Bescherming gemeentelijke houtopstand

Het is verboden zonder vergunning van het bevoegd gezag voorwerpen in of aan een houtopstand te bevestigen. Dit geldt ook voor sfeerverlichting in gemeentebomen. Ook zijn er bepaalde boomsoorten die er niet goed tegen kunnen. In houtopstanden die jonger zijn dan vijf jaar mogen geen lampjes worden gehangen, hiervoor wordt geen vergunning verleend.

§ 6 Handhaving en toezicht

Artikel 14 Strafbepaling

De Wabo verbiedt in artikel 2.3 het handelen in strijd met een voorschrift uit een omgevingsvergunning. Door artikel 5.4 Invoeringswet Wabo is het handelen zonder omgevingsvergunning of het handelen in strijd met een omgevingsvergunning strafbaar gesteld in de Wet economische delicten. Om die reden zijn de strafbepalingen van artikel 15 van deze verordening niet van toepassing op dergelijk handelen.

Overtreding van artikel 3, lid 1 en 2 en overtreding van voorschriften op grond artikel 9 van deze verordening heeft als strafmaat een hechtenis van maximaal 6 maanden, taakstraf en/of een geldboete tot maximaal € 18.500 (artikel 6 Wed). De boomwaarde kan verhogend op de geldboete werken. Indien de boomwaarde hoger is dan een vierde gedeelte van € 20.500, kan een geldboete worden opgelegd van maximaal € 82.000.

Artikel 15 Toezichthouders

Ter toezicht op de naleving en het toezicht op de uitvoering en handhaving van het verbod een houtopstand te vellen of te doen vellen zonder omgevingsvergunning (art. 5.13 Wabo), zijn de aangewezen toezichthouders bevoegd, met medeneming van de benodigde apparatuur, een woning te betreden zonder toestemming van de bewoner. Hierbij dienen toezichthouders tevens te beschikken over een machtiging met toestemming tot betreden verstrekt door het bevoegd gezag. door het bevoegd gezag.